

نزول شاخصهای بورس و چند نکته

درخصوص نزول شاخصهای بورس در این گونه موارد نکات زیر قابل ذکر است :

۱ (بورس سالم بورسی است که از تمامی تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و امنیتی چه در بعد داخلی و چه در بعد خارجی تأثیر پذیرفته و بازتاب دهنده رفتار سرمایه‌گذاران درخصوص تحولات فوق باشد. بورس ۱۲۰ میلیارد دلاری تهران نیز از این امر مستثنا نیست .

۲ (نکته مهم در این فرآیند آن است که معمولاً هنگام انتشار اخبار منفی لایه اول فروشندگان شامل سرمایه‌گذاران حقیقی ریسک‌گریز هستند. سرمایه‌گذارانی که از اخبار منفی تأثیر بیشتری گرفته و به سرعت مایل به خروج از بازار هستند. اما لایه های بعدی فروشندگان لزوماً اشخاص حقیقی و حقوقی نیستند که از ترس و برای فرار می فروشند. لایه های بعدی فروشندگان، سهامداران حقیقی و حقوقی هستند که به دلیل پایین آمدن قیمت سهم شان و صرفاً برای خرید همین سهام در قیمت‌های پایین تر و کسب سود از این فرآیند، اقدام به فروش می کنند.

۳ (در این مواقع آنچه مهم است، آن است که مدیران بازار و مدیران ارشد اقتصادی کشور بادرک درست از عمق نزول و تشخیص لایه های فروشنده و انگیزه آنها نسبت به ایجاد تقاضای واقعی در طرف دیگر اقدام کنند. در بازارهای پیشرفته مالی مانند آمریکا نیز شاهد بودیم با دادن وام به بانکها و شرکتهای سرمایه‌گذاری توسط بانک مرکزی و دولت به سرعت نزول شاخصها را کنترل کردند.

۴ (اگر در روزهای اول انتشار اخبار منفی نسبت به تحریک طرف تقاضا توسط سرمایه‌گذاران نهادی و عمومی اقدام نشود، به دلیل سیل آسا بودن صفهای فروش و حجم زیاد عرضه سهام در روزها و ساعات بعدی امکان بالا بردن طرف تقاضا و غلبه صفهای خرید بر صفهای فروش بسیار سخت می شود.

۵ (در همین مورد اخیر در دوشنبه هفته گذشته با ۵۰ میلیارد تومان می شد کل صفهای فروش را جمع کرده و بازار را مثبت کرد. اما با گذشت زمان برای جمع کردن و مثبت کردن کل بازار رقمهای چند صد میلیارد تومانی نیاز بود.

۶ (هر چه بورسی از لحاظ ارزش بازار بزرگتر میشود و هرچه تعداد سهام شناور آزاد در آن بورس بیشتر شده و تعداد سرمایه‌گذاران نهادی و فردی نیز بیشتر می شود و دسترسی این سرمایه‌گذاران به بازار نیز سریعتر و بهتر می شود، در مواقع انتشار اخبار منفی یا مثبت هجوم آنها برای فروش یا خرید نیز بیشتر می شود. در این حالت اصطلاحاً می گویم بازار مبتنی بر سفارش (order driven market) شده است. بدیهی است در بازارهای مبتنی بر سفارش های لحظه ای نوسانهای بیشتر و وسیع تر خواهد بود.

۷ (وجود بازارگردانها، متخصصان سهام، تامین کنندگان نقدینگی که معمولاً سعی می کنند بر خلاف جریان بازار عمل کرده و بازار را مبتنی بر مظنه (quote driven market) کرده و همچنین تدبیر مدیران ارشد اقتصادی برای تحریک به موقع طرف تقاضا یا عرضه تنها راه کنترل بازار در هنگام هیجانهای این چنینی خواهد بود.

۸ (تجربه اینجانب حکایت می کند: سرمایه‌گذاران فردی و نهادی که در این گونه مواقع خویشتن داده بود و در قیمت‌های کاهش یافته اقدام به خرید می کنند و بلند مدت تر و صبورانه تر از لایه های اولیه فکر می کنند، برنده بازار بوده و پس از اتمام بحران و کنترل بازار برنده این میدان خواهند بود. نکته ای که در روزهای اخیر نیز به عینه مجدداً شاهد آن بودیم و تکرار شد.

۹ (بهترین ابزاری که در سالهای اخیر برای سرمایه‌گذاری در بورس های موجود در کشور برای مردم عادی و سهامداران خرد تعریف و راه اندازی شده است، صندوقهای سرمایه‌گذاری مشترک هستند. سرمایه‌گذاری در این صندوقها و وجود تعداد معتناهی از این صندوقها در بورس باعث رونق مضاعف و مدیریت تخصصی تر داراییهای مردم در بازارهای مالی خواهد بود .